

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati jutro.

Njemački zrakoplovi nad Bukareštom.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 5. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Fronta protiv Rumunjske: Položaj je nepromijenjen. Nema ništa važno.

Fronta nadvojvode Karla: Ruske navale protiv savezničke Karpatske fronte traju dalje. Kod Fundul Moldovi su naše čete mnogobrojne jak napadale. Na gornjem Czeremoszu i južno Bystrצה vrše se bojevi. Sjeverozapadno Kórösmező izjavilo je svi pokušaji neprijatelja, da predobije prostora. Jugozapadno Brzezanya bijaše opet zauzet i posljednji komad jarka, što smo ga preključer izgubili.

Bojna fronta bavarskog princa: Nema osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Na tirolskoj fronti je mjestimice nastupila pojačana djelatnost topništva. U području Ruffreda došlo je do ljetih bojeva za vršak Sorame, kojega su naše čete prvenom izgubile, ali opeta osvojile smionom protunavalom.

Jugoslovensko bojište.

Jučer u jutro su talijanske čete kod Ferasa prešle Vojusu. Navala naših pričuva protiv neprijateljskom lijevom krilu bacila je neprijatelja natrag. Naše je teško topništvo pratilo talijanske kolone, koje su uzmicale na južni brijeg rijeke. Tekom boja sastrijelo je poljski pilot, stožerni potčasnik Arigi, neprijateljsko bojno lijetlo. Jedan je pilot mrtav, drugi je zarobljen.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 5. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Velika bitka na Sommi traja. Naše se čete nalaze između Le Foresta i Somme u vrhuć biča. Južno rijeke brane se od neprijatelja, koji juriša na fronti širokoj 20 km. između Barleux-a i južno Chilly-a. Szbili su naše navale protiv naših položaja istočno Fleurya i protiv položaja, osvojenog 3. rujna u Souvillskom području.

Istočno bojište.

Fronta bavarskog princa: Položaj je nepromijenjen.

Fronta nadvojvode Karla: U tvrdokornim su bojama njemački bataljoni opet proterali jugoistočno Brzezanya neprijatelja, koji je mnogo puta pokušao protunavali. Savezničke su čete zadnjih dviju dana zarobile 2 časnika i 250 mornjaka. U Karpatima su se na više mjesta razvili manji okršaji. Jugozapadno Zhabija i Sipotha traja boj. Jugozapadno Fundula Moldovi szbili smo jače ruske sile.

Balkansko bojište.

Njemački i bugarske su čete osvojile na juriš utvrđene predpolažbe mostobrana Tutrakana. Bugari su zauzeli grad Dobrič. Bugarska je konjica više puta raspršila rumunjske bataljone. Njemački su hidroplani nabacili Costanzu kao što i ruske lake pomorske sile bombama. Naši su zrakoplovi bombardovali sa dobrim uspjehom Bukarešt i petrolnu Ploesti.

Prvi majstor glavnog sijeta Ludendorff.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 5. (D. u.) Glavni stan javlja: Nema nikakvih spomena vrijednih promjena.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 3. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na macedonskoj fronti nema nikakvih promjena. Razvija se živahnije djelovanje sjeverno Ostrovskeg jezera i u dolini Maglicne. Neprijateljske je brodovije bombardirale utvrde sjeverno Kavale. Neprijateljska su lijetla bacala bombe na te utvrde, dalje na krajeve Starovo i Haznatar kao što i na kolodvor Augusta. Više stanovnika tih krajeva, među njima žene i djeca bijaše ubijeno ili ranjeno.

Sjeverna fronta.

Jučer, 2. t. m. prešle su naše vojske čitavu granicu Dobrudže, potpisujući energični neprijateljske odjeljane. Naše vojske, što su napredovale prema Kurburanu, zaposjedle su točku nakon odlične bitke, te zarobile kod toga 165 vojnika i 2 časnika. Neprijatelj se je povukao te je ostavio na bojištu oko 100 mrtvaca, veliku množinu ranika i oprema. Jedna je od naših kolona zaposjela grad Akkadmar. — Nastavlja se napredovanje na cijeloj liniji.

BRZOJAVI.

Prevrat u Grčkoj.

Značajna izjava kralja Konstantina.

Beč, 2. Kako se doznaje, izjavio je kralj Konstantin u početku rata njemačkom poslaniku u Ateni: „Javite mome svaku, da ču se prije zavlati na prijestolje, nego da vodim protiv njega rat.“

Grčki princ Nikola u ruskom glavnom stanu.

Kopenhagen, 4. „Novoje Vremja“ javlja, da je grčki princ Nikola otputovao iz Carskog sela u carev glavni stan.

Princ Andrija u Windsoru.

Zürich, 4. Javljuju iz Londona: Grčki princ Andrija stigao je u kraljevski dvorac Windsor.

Zaimis i Venizelos složni.

Amsterdam, 4. „Daily Telegraph“ javlja: Diplomati četvornog sporazuma obrazložio je kralju Konstantinu, da su sadašnje neugodne mjere sporazuma uslijedile samo radi toga, da se rat čim prije i čim povoljnije završi. Zaimis i Venizelos — tvrdi isti — potpunoma su složni te će raditi u uskoj zajednici.

Lugano, 4. Venizelos je izdao proglas, u kojem ističe golemu odgovornost vladar kao što i smrtnu opasnost, koja prijeli sa strane Bugarske grčkog interesa.

Brodovlje sporazuma pred Patrasom.

Rotterdam, 4. Pred Patras su također stigli brodomi sporazuma.

Deportiranje grčkih časnika.

Berlin, 4. „Vossische Zeitung“ javlja iz Lugana: „Corriere della sera“ doznaje pod 2. kol. iz Soluna: Grčki časnici, koji su se jučer predali generalu Sarrailu, bili su u ukrancu i otputovani su u nepoznatom smjeru. Ostale grčke čete, koje su se oprle ustašama, bile prisiljene francuskim četama, da se predadu.

Dvije grčke pukovnije stupile u Sarrailovu vojsku.

Atena, 4. Brodovlje sporazuma, koje je stiglo pred Pirej, sastoji se od krstarica, transportnih brodova, razarača i barkasa te raspolaze također sa nekoliko hidroplana. Potvrđuje se vijest, da su se dvije pukovnije 11. grčke divizije izjavile solidarnima sa četama antante.

Grčki kralj i njegova politika.

Rotterdam, 5. (D. u.) „Courant“ javlja iz Londona: Kako doznaju „Times“ izjavio je kralj Konstantin poslanici antante, da je sada pripravan promijeniti politiku Grčke.

Grčka vojska.

Haag, 4. „Morning Post“ doznaje, da treba grčka vojska posve novu opremu, da bude u stanju, da ode na bojno polje. Time bi se povećalo samo to, da bi imali samo jedan narod vijest, na kojega bi se moralo obrazjeti kod budućih mirovnih pregovora. Radi toga baviće se londonsko ratno vijeće ozbiljno sa pitanjem, da li predstavlja grčka pomoć dostatnu vrijednost za ove izdatke.

Pritisak na Grčku.

Haag, 4. Reuter javlja: Iz posve se pouzdanih vrela doznaje, da je kralj Konstantin posve protivan sudjelovanju Grčke u ratu.

Geneva, 4. Antivenizelistički listovi poriču atensku vijest, da je kralj hito odstupiti. Svi su dosadašnji članovi generalnog stožera solidarno odstupili sa svojih mjesta.

Lugano, 4. „Secolo“ javlja iz Soluna: Javni oglasi revolucionarne vlade određuju bezodvlačno prisilno novočenje svijui macedonskih podignuti prvi taboz za interiranje uapšenih neprijateljskih podanika.

Geneva, 4. Glasom neke vijesti „Matina“ u Atene sakupljaju se i u Larisi, dakle u staroj kraljevini Grčkoj, organizirani dobrovoljački zborovi, koje naručavaju francuske vojne oblake.

Milan, 5. (D. u.) „Secolo“ doznaje iz Atene: Saveznici su zaplijenili njemačke i austro-ugarske parobrode i u Salaminu te Eleusini. Tvrdi se, da su brodovi stajali u radiobrojavnoj svezi sa podmornicama.

Stanje osoblja našeg poslanstva u Bukarešti.

Haag, 5. (D. u.) Glasom brojavice nizozemskog poslanika u Bukarešti od 2. t. m. nalaze se članovi austro-ugarskog poslanstva i konzulata u najboljem zdravlju.

Rat protiv Rumunjske.

Budimpešta, 4. „Az Est“ javlja prema informacijama iz Temesvara, da se je položaj kod Oršove tekom zadnjih 24 sati znatno po-

boljšao. Grad je u našim rukama. Sa svijui strana dolaze vijesti, da je rumunjsko napredovanje bilo zaustavljeno.

Kopenhagen, 4. Prema francuskim brojavkama iz Bukarešta su rumunjske indje bombardirale Varnu, ali su se povukle natrag, kada je bilo najavljeno da se približuje tursko brodovlje.

Haag, 4. „Times“ javljaju iz Bukarešta: U Konstancu su pripisale ruske pomorske bojne sile, da sudjeluju kod obrane rumunjske obale.

Zeneva, 4. Ruske se čete gibaju u smjeru prama Cernivodi, Silistriji i Giurgevu. Sa ruske se strane očekuje sukob sa bugarskim bojnim silama, što su iz Kantija bile poslane prama sjeveru.

Rumunjski brodovi bombardiraju Varnu.

Berlin, 4. „Lokal Anzeiger“ javljaju iz Kopenhage: Prama francuskim vijestima opstrjeljavahu rumunjski brodovi Varnu te se povuklo, čim bi javljen dolazak turskog brodovlja. Zapovjednik ruskih četa u Rumunjskoj stigao je sa petoricom časnika u Bukarešt, gdje ga je kralj primio u audijenciju.

Rumunjsko-ruska navala

Beč, 3. Iza kako su naše čete, koje se bore sjeverno Oršove, bile preključer povučene na zapadni brijeg rijeke Cerna, održale se te nove položaje.

Na južnoj granici Sedmogradске napreduje neprijatelj vrlo polagano i oprezno. Rumunji navijaju samo pojedimim odjeljcima pipavici. Ni njisu oni još nigdje došli u doticaj sa našim glavnim silama. Rumunjsko je topništvo počelo jučer pucati na Hermannstadt, koji je grad bio pred 4 dana napušten. U županijama Barczagi Czik nije došlo do znatnih bojeva.

Oprezni postupak Rumunja tumači se time, što su oni u razmjerno kratko vrijeme bacili preko granice mnogo čete i tada šljih naprijed nepopunjenu vojsku iz glavnih etašinih stacija.

Bojne sile, koje su prodrle preko klanca Tolgyevi i Gyimes pripisale su iz klancava Gora Györgyi na gornjem toku Marosa sve do područja Györgyi-St. Mikloša te su u sa jakim silama pokušale da predju Maros. To je ali zapriječila naša topovska vatra.

U Bukovini traja još uvijek ruski pritisak. Zapadno Moldave Rusi uzalud kušaju da opeta zauzmu izgubljene položaje. I u sumovitim Karpatima traju dalje ruske navale. Pošto su ostala bez uspjeha njihova nastojanja da osvoje Tartarski klanc, navijaju oni sada sjever-istočno te su se domogli gre Ploka.

Englezi zaposjeli Dar es Salaam.

London, 5. Službeno. Englezi su zaposjeli Dar es Salaam. (Dar es Salaam je glavni grad njemačke naseobine u istočnoj Africi. O. u.)

Englezi napuili činovnike našeg poslanstva u Ateni.

London, 5. (D. u.) „Daily Telegraph“ javlja iz Atene: U nedjelju vozio je automobil sa tajnikom i četama švicarskim agentima, koji su poslaništa u Eleuzis. Englezi su zapovjedili im, da se ustave. Austrijanci su kušali da pobjegnu, ali ih je automobil Engleza stigo. Englezi su ispalili jedan hitac na Austrijance, da im dokažu, da je bijeg nemoguć. Na to su se Austrijanci predali. Jedan kavaz poslanstva je ranjen.

Portugalci u Solunu.

Geneva, 5. (D. u.) „Matin“ doznaje iz Atene: Prema listu „Embros“ bijaše u Solunu iskrcano odjeljenje portugalskog topništva. Tvrdi se, da će se domala iskrcati 15.000 portugalskih vojnika.

Ratni ciljevi Italije.

Köln, 4. „Kölnische Zeitung“ piše: Beečasni i vjerolomni nekadašnji naš saveznik na jugu se je sada ojunao te sigurnije računa pobjedom; njegova se je svijest digla, jer je sada naša nekoga, koji je u vjerolomstvu još besramniji od njega. Ta se podignuta svijest zrcali i u načinu, kojim talijanska štampa prevesrežuje pitanje vojnih ciljeva. Zato je priu dočuan članak „Tribune“ od 27. kolovoza. Zanimivo je slijedeće, što člankar veli o postupanju protiv Njemačke: Onu se tiče područja, — bez obzira na povrćenje Alancije i Lorene, a moguće i utjelovljenja Pozena u novu Poljsku — to je njemačka zaslugurana političkim temeljcima saveznika. Jer ako saveznici namjeravaju, da joj asim uništenja njezinih ogromnih imperijalističkih zahtjeva, dosuđe i kaznu, to će oni Njemačku raniti ondje, gdje je njezina pohepnost najjače griješila te će joj oduzeti njezine kolonije.

Ali to još nije dosta. Njemački bi prema mirovnom programu „Tribune“ morala biti još lakše kažnjena. Članak veli naime dajati: „U Njemačkoj moramo pogoditi obijest, pohepnost i onu prokletu prostotu, što se je tamo ogledjela sa to za to, uništenjem tih demona, koji su Njemačku pokvarili, dokazemo njihovu nemoc i da Nijemcima predočimo, da su ih te vragolje

dovele do propasti i pojeptom ogromnih obećanja uništiti njihovu pravu snagu, njihovo bogastvo i njihovu budućnost. A onda možemo Njemačku prepustiti njezinom vlastitom unutrašnjem djeljenciju, koje će vremenom biti najuspješnije reakcije i koja će moći izvesti usljed neizbježive reakcije u prepodožnom narodu, jer će nauke i činjenice otkriti i slijepcu nesreću, u koju je narod bio bez uzroka bačen. Tada će se turor teukonic razvijati samo napram unutra te će takoni biti unutrašnja stvar Njemačke.“

Ministar financija Leth u Linzu.

Linz, 5. (D. u.) Ministar financija Leth, koji je ovamo pripisao, da nadzire finaično ravnateljstvo, izjavio se je kod primanja činovnika finaičnog ravnateljstva o novim poreznim zakonima, te da je zadaća finaične uprave, da trajno osigura ravnotežu u državnom gospodarstvu. Pretresivao je i životom naklonošću mogućnost gospodarske pomoćne akcije u priloz državnih činovnika.

Zaključci škandinavskog mirevnog sastanka.

Haag, 3. „Morning Post“ javlja iz Stockholm, da je škandinavski parlamentarni mirovni sastanak zaključio, da zamoli škandinavske vlade e bi se obratile na druge neutralne države u svrhu saziva neutralnog sastanka za pripravljanje i dogovaranje o najboljim sredstvima, koja bi kod mirnih pregovaranja štitiia interes neutralaca. Drugi se je zaključak ticao osnivanja škandinavske trgovačke zajednice, koja bi imala služiti kao protuteg gospodarskim ratnim osnovama ratujućih država.

Kongres socijalnih demokrata u Londonu.

Stockholm, 3. Prema vijestima, koje su ovamo stigle, odlučio je izvršujući odbor rumunjskih socijalista, da se za prosinac sazove kongres socijalnih demokrata svijui zemalja antante u Londonu. Tom kongresu će učestvovati odaslanici socijalnih demokrata iz Francuske, Engleske, Rusije, Italije, Belgije, Srbije, Poljske, Kanade, Južne Afrike, New-Seelanda, Australije. Na dvemnom redu su samo dva pitanja: čim brži mir i mogućnost, da se ukloni ekonomski rat iz sklopljenog mira.

Talijanska utvrđena na švicarskoj granici.

LUGANO, 4. — Švicarske novine javljaju, da su Talijanci započeli uzduž črtave švicarske granice granjom opkopa, koji su tako široki, da imade u njima, mjesta i za najjače topove. Teški topovi kreću po tračnicama, koje su položene uzduž galerija. Utvrđivanja provadjaju se velikom brzinom. Kod tog rada je zaposleno 40.000 radnika.

Neprijateljski ratni izvještaji. Rusija.

Petrograd, 2. Služb. izv. od 1. rujna popodne: Zapadna fronta: Za vrijeme poplave nekog položaja napram selu Labuzi, jugoistočno Baranovića, pogodilo je tane divizijskog zapovjednika generala Neklina u glavu te ubilo ga. Južno Vigonovske je jezera naše topništvo oborilo jedan aeroplan, koji je pao između obiju bojnih linija. Aparat je bio ispostavljen našoj vatri te je zgorio. U smjeru prema Vladimir Venskom i u okolici Svinjuruja zametnuli su se ljudi bojevi. Neprijatelj je podizmao bjesne nala. U prostoru zapadno Noveg Aleksinca razvija se također boj. U tom području preletjeli su neprijateljski aeroplani naše linije u svrhu izvidanja. Naši letelci, podporučnik Filipiev i podporučnik Obrisekov napali su neprijateljsko lijetlo, koje se je iznenada srušilo. U smjeru Halč, u području sela Gorodnyka u toku je žestoki boj. U Karpatima i u okolici brda Tarmatic osvojile su naše čete čitav niz vrhova. U području Dornavatre smo po odlično iznapredovali. U tjekeu bijaše počelo povući na Tume. U predjelima, u kojima su se održali bojevi, ukupno 298 časnika i 15.501 vojnika, od kojih 2400 Njemca te zaplijenili 6 topa, 55 strojnih pušaka i 7 hitala bomba.

Kaukaska fronta: Zapadno područja Gliškikhane i Erzinzjana poduzeli su Turci ofenzivu. Bili su svuda szbijeni. Isto tako smo osporili neprijateljsku ofenzivu u području Ognotta. U tjekeu ove navale probile su turske pukovnije frontu naših turkестanskih pukovnija te prevallale preko položaja našeg topništva. Naše valjane turkестanske čete szbile opet Turke protunavalom u budove, osvojile opet izgubljene položaje i topništvo. Naše čete počelo pucati na Tume. Neprijatelj je pretrpio teške gubitke. U području Ognotta unijeli smo zarobljenike te zaplijenili tri mitraljeze. Sjeverno Eufrata osvojile naše čete selo Cormok te navališe zatim na uzvisine jugozapadno od sela, od kuda su potjerali sa bodovima Turke.

Petrograd, 4. Služb. izv. od 3. t. m. posljedne podne. Zapadna fronta: U okolici Rite su Nijemci navali na naše letske bataljone, koji su prešli u protunavali i potjerali uz znatne neprijateljske gubitke protivnika u bljez. U okolici

